Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (sedmo vijeće)

1. prosinca 2022.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Zajednička poljoprivredna politika (ZPP) – Financiranje iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) – Uredba (EU) br. 1305/2013 – Potpora za ulaganje – Nacionalni propis kojim se dodjela potpore uvjetuje time da podnositelj zahtjeva podnese potvrdu o registraciji uzgajališta koja glasi na njegovo ime te da dokaže da u trenutku podnošenja zahtjeva standardni rezultat njegova poljoprivrednog gospodarstva iznosi najmanje 8000 eura”

U predmetu C-409/21,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Varhoven administrativen sad (Vrhovni upravni sud, Bugarska), odlukom od 14. lipnja 2021., koju je Sud zaprimio 2. srpnja 2021., u postupku

DELID EOOD

protiv

Izpalnitelen direktor na Daržaven fond „Zemedelie”,

SUD (sedmo vijeće),

u sastavu: M. L. Arastey Sahún (izvjestiteljica), predsjednica vijeća, F. Biltgen i J. Passer, suci,

nezavisni odvjetnik: G. Pitruzzella,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

– za DELID EOOD, T. Zlateva, *advokat*,

– za Izpalnitelen direktor na Daržaven fond „Zemedelie”, G. Sabev, *advokat*,

– za bugarsku vladu, M. Georgieva i L. Zaharieva, u svojstvu agenata,

– za Europsku komisiju, G. Koleva i A. Sauka, u svojstvu agenata,

* Jezik postupka: bugarski

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči bez mišljenja,

donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 17. Uredbe (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1698/2005 (SL 2013., L 347, str. 487. i ispravak SL 2016., L 130, str. 1.), kako je izmijenjena Uredbom (EU) 2017/2393 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2017. (SL 2017., L 350, str. 15.) (u daljnjem tekstu: Uredba br. 1305/2013).

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između društva DELID EOOD, društva s ograničenom odgovornošću s jednim članom osnovanog u skladu s bugarskim pravom (u daljnjem tekstu: Delid), i Izpalnitelenog direktora na Daržaven fond „Zemedelie" (izvršni direktor Državnog poljoprivrednog fonda, Bugarska) (u daljnjem tekstu: izvršni direktor DPF-a), u vezi s njegovim odbijanjem da društvu Delid odobri financiranje ulaganja radi kupnje opreme za poljoprivredno gospodarstvo za uzgoj peradi.

Pravni okvir

Pravo Unije

Uredba (EU) br. 1303/2013

3 Članak 65. Uredbe (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 (SL 2013., L 347, str. 320.), naslovljen „Prihvatljivost", u stavku 1. određuje:

„Prihvatljivost izdataka određuje se na osnovi nacionalnih pravila, osim ako su u ovoj Uredbi ili na temelju nje utvrđena posebna pravila ili pravila za pojedine fondove."

Uredba br. 1305/2013

4 Člankom 5. Uredbe br. 1305/2013, naslovljenim „Prioriteti Unije za ruralni razvoj", predviđa se:

„Postizanje ciljeva ruralnog razvoja, koji doprinose strategiji Europa 2020. za pametan, održiv i uključiv rast, provodi se kroz sljedećih šest prioriteta Unije za ruralni razvoj koji odražavaju relevantne tematske ciljeve [Zajedničkog strateškog okvira]:

[…]

Svi ti prioriteti doprinose glavnim ciljevima inovacije, okoliša te prilagodbe klimatskim promjenama i njihova ublažavanja. Programima može biti obuhvaćeno manje od šest prioriteta ako je to opravdano na temelju [analize] snaga, slabosti, prilika i prijetnji (‚SWOT') i *ex ante* evaluacije. Svaki program obuhvaća najmanje četiri prioriteta. Kad država članica prijavljuje nacionalni program i niz regionalnih programa, nacionalni program može obuhvaćati manje od četiri prioriteta.

[…]"

5 Člankom 17. te uredbe, naslovljenim „Ulaganja u fizičku imovinu", određuje se:

„1. Potpora iz okvira ove mjere obuhvaća materijalna i/ili nematerijalna ulaganja koja:

(a) poboljšavaju ukupne rezultate i održivost poljoprivrednog gospodarstva;

(b) se odnose na obradu, stavljanje na tržište i/ili razvoj poljoprivrednih proizvoda obuhvaćenih Prilogom I. UFEU-u ili pamuka, uz iznimku proizvoda ribarstva; rezultat proizvodnog procesa može biti proizvod koji nije obuhvaćen tim prilogom; ako je potpora osigurana u obliku financijskih instrumenata, ulazno sredstvo može biti i proizvod koji nije obuhvaćen tim prilogom pod uvjetom da se ulaganjem doprinosi jednom ili više prioriteta Unije za ruralni razvoj;

(c) obuhvaćaju infrastrukturu vezanu uz razvoj, modernizaciju ili prilagodbu poljoprivrede i šumarstva, uključujući pristup poljoprivrednom gospodarstvu i šumskom zemljištu, konsolidaciju i poboljšanje zemljišta, opskrbu energijom i vodom i njihovu uštedu; ili

(d) nisu produktivna ulaganja povezana s postizanjem ciljeva koje je potrebno ispuniti u skladu s ovom Uredbom, a koji se odnose na poljoprivredu, okoliš i klimu, uključujući stanje zaštite bioraznolikosti vrsta i staništa kao i jačanje vrijednosti javnog prostora područja mreže Natura 2000 ili drugih sustava visoke prirodne vrijednosti koje treba definirati u programu.

2. Potpora iz stavka 1. točke (a) dodjeljuje se poljoprivrednicima ili skupinama poljoprivrednika.

U slučaju ulaganja za potporu restrukturiranja poljoprivrednog gospodarstva, države članice usmjeravaju potporu poljoprivrednim gospodarstvima u skladu sa SWOT analizom provedenom u vezi s prioritetom Unije za ruralni razvoj koji se odnosi na ‚jačanje isplativosti poljoprivrednih gospodarstava i konkurentnosti svih vrsta poljoprivrede u svim regijama i promicanje inovativnih poljoprivrednih tehnologija i održivog upravljanja šumama'.

3. Potpora iz stavka 1. točaka (a) i (b) ograničava se na maksimalnu stopu potpore utvrđenu u Prilogu II. Te maksimalne stope mogu se povećati za mlade poljoprivrednike, za zajednička ulaganja, uključujući ona povezana sa spajanjem organizacija proizvođača, i za integrirane projekte koji obuhvaćaju potporu iz okvira više mjera, za ulaganja u područjima izloženima prirodnim i ostalim posebnim ograničenjima, kako se navodi u članku 3[2]. za ulaganja povezana s djelatnostima iz članaka 2[8]. i [29]. i za djelatnosti koje primaju potporu u okviru [Europskog partnerstva za inovacije (EPI)] za produktivnost i održivost u poljoprivredi, u skladu sa stopama potpore utvrđenima u Prilogu II. Međutim, maksimalna kombinirana stopa potpore ne smije premašiti 90 %.

4. Potpora iz stavka 1. točaka (c) i (d) podložna je stopama potpore iz Priloga II.

5. Potpora se može dodijeliti mladim poljoprivrednicima koji po prvi put uspostavljaju poljoprivredno gospodarstvo kao upravitelji gospodarstva za ulaganja namijenjena usklađivanju sa standardima Unije koji se primjenjuju na poljoprivrednu proizvodnju, uključujući sigurnost na radu. Takva potpora može se pružiti na najviše 24 mjeseca od datuma uspostavljanja, kako je utvrđeno u programu ruralnog razvoja, ili do dovršetka mjera utvrđenih u poslovnom planu iz članka 19. stavka 4.

6. Ako pravo Unije postavlja nove zahtjeve pred poljoprivrednike, može se dodijeliti potpora kako bi se ulaganja uskladila s tim zahtjevima najviše 12 mjeseci od datuma kada oni postanu obavezni za poljoprivredno gospodarstvo."

6 Članak 19. navedene uredbe, naslovljen „Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i [poduzeća]", glasi kako slijedi:

„[…]

2. Potpora iz stavka 1. točke (a) podtočke i. dodjeljuje se mladim poljoprivrednicima.

Potpora iz stavka 1. točke (a) podtočke ii. dodjeljuje se poljoprivrednicima ili članovima kućanstva poljoprivrednog gospodarstva koji prošire djelatnost na nepoljoprivredne aktivnosti i mikropoduzeća i mala poduzeća te na fizičke osobe u ruralnim područjima.

Potpora iz stavka 1. točke (a) podtočke iii. dodjeljuje se malim poljoprivrednim gospodarstvima kako utvrđuju države članice.

Potpora iz stavka 1. točke (b) dodjeljuje se mikropoduzećima i malim poduzećima i fizičkim osobama u ruralnim područjima te poljoprivrednicima ili članovima kućanstva poljoprivrednog gospodarstva.

Potpora iz stavka 1. točke (c) dodjeljuje se poljoprivrednicima koji […] u trenutku podnošenja zahtjeva za potporu ispunjavaju uvjete za sudjelovanje u programu za male poljoprivrednike unazad najmanje godinu dana te koji se obvežu na trajni prijenos cjelokupnog gospodarstva i odgovarajućih prava na plaćanja na drugog poljoprivrednika. Potpora se isplaćuje od dana prijenosa do 31. prosinca 2020. ili se izračunava s obzirom na to razdoblje i plaća u obliku jednokratne isplate.

[…]

6. Najviši iznos potpore iz stavka 1. točke (a) utvrđuje se u Prilogu II. Države članice definiraju iznos potpore iz stavka 1. točke (a) podtočke i. i točke (a) podtočke ii. također uzimajući u obzir društveno-gospodarsku situaciju programskog područja.

[…]"

Uredba (EU) br. 1307/2013

7 Člankom 4. Uredbe (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju pravila za izravna plaćanja poljoprivrednicima u programima potpore u okviru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 637/2008 i Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009 (SL 2013., L 347, str. 608. i ispravak SL 2016., L 130, str. 7.) u stavku 1. određuje se:

„Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

[…]

(b) ‚poljoprivredno gospodarstvo' znači sve jedinice koje se upotrebljavaju za poljoprivredne djelatnosti i kojima upravlja poljoprivrednik, a koje se nalaze na državnom području iste države članice;

[…]"

Provedbena uredba (EU) br. 809/2014

8 Članak 48. Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 809/2014 od 17. srpnja 2014. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu integriranog administrativnog i kontrolnog sustava, mjera ruralnog razvoja i višestruke sukladnosti (SL 2014., L 227, str. 69. i ispravak SL 2019., L 68, str. 16.), naslovljen „Administrativne provjere", u stavcima 1. i 2. određuje:

„1. Administrativne provjere provode se na svim zahtjevima za potporu, zahtjevima za plaćanje ili drugim izjavama koje korisnik ili treća strana mora dostaviti te su njima obuhvaćeni svi elementi koji se mogu provjeriti i koji su primjereni za provjeru u okviru administrativnih provjera. Tijekom postupaka potrebno je voditi evidenciju o provedenoj kontroli, rezultatima provjere i mjerama koje su poduzete u slučaju odstupanja.

2. Administrativnim provjerama zahtjeva osigurava se sukladnost operacije s primjenjivim obvezama koje su utvrđene u pravu Unije ili nacionalnom pravu ili u okviru programa ruralnog razvoja, uključujući one koje se odnose na javnu nabavu, državnu potporu i druge obvezne standarde i zahtjeve. […]"

Uredba (EU, Euratom) 2018/1046

9 Članak 63. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o

stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL 2018., L 193, str. 1. i ispravak SL 2018., L 294, str. 45.), naslovljen „Podijeljeno upravljanje s državama članicama”, u stavku 2. predviđa:

„Pri izvršenju zadaća vezanih uz izvršenje proračuna, države članice poduzimaju sve potrebne mjere, uključujući zakonodavne, regulatorne i administrativne mjere, za zaštitu financijskih interesa Unije, kako bi osobito:

(a) osigurale da se djelovanja koja se financiraju iz proračuna provode na ispravan i djelotvoran način te u skladu s primjenjivim sektorskim pravilima;

[…]”

Bugarsko pravo

10 U skladu s člankom 8. naredbe nº 9 za prilagane na podmiarka 4.1 „Investicii v zemedelski stopanstva” ot miarka 4 „Investicii v materialni aktivi” ot Programata za razvitie na selskite rajoni za perioda 2014-2020 (Uredba br. 9 o primjeni podmjere br. 4.1 „Ulaganja u poljoprivredna gospodarstva” mjere br. 4 „Ulaganja u materijalnu imovinu” programa ruralnog razvoja za razdoblje 2014. – 2020.) od 21. ožujka 2015. (DV br. 22 od 24. ožujka 2015.), u verziji primjenjivoj na činjenice u glavnom postupku (u daljnjem tekstu: Uredba br. 9/2015):

„(1) U trenutku podnošenja zahtjeva za potporu poljoprivrednici u smislu članka 7. stavka 1. točke 1. [Uredbe br. 9/2015] moraju ispunjavati sljedeće uvjete:

1. biti registrirani kao poljoprivrednici […]

2. minimalni standardni rezultati njihova poljoprivrednog gospodarstva ne smiju biti manji od 8000 eura u protuvrijednosti u [bugarskim levima (BGN)];

[…]

(2) Minimalni standardni rezultati poljoprivrednog gospodarstva u smislu stavka 1. točke 2. dokazuju se:

1. registracijom zemljišta koja podnositelj prijave obrađuje i životinja uzgojenih u integriranom administrativnom i kontrolnom sustavu te izjavom (obrascem) za izračun minimalnih standardnih rezultata za poljoprivredno gospodarstvo u tekućoj poslovnoj godini u trenutku podnošenja prijave; ili

2. dokumentom o vlasništvu ili korištenju zemljišta ili odlukama […] kojima se daju elementi za izračun te izjavom (obrascem) za izračun minimalnih standardnih rezultata za poljoprivredno gospodarstvo u tekućoj poslovnoj godini u trenutku podnošenja prijave […]

[…]”

11 U skladu s člankom 26. te uredbe:

„Potpore za aktivnosti i ulaganja u vezi s projektom za čiju je realizaciju prema bugarskom zakonodavstvu potrebna licencija, odobrenje i/ili registracija odobravaju se samo uz predočenje licencije, odobrenja i/ili odgovarajućih registracijskih dokumenata.”

Glavni postupak i prethodna pitanja

12 Nakon što je 17. travnja 2015. registrirano kao poljoprivrednik pri Oblastnoj direkciji „Zemedelie” (okružna poljoprivredna uprava, Bugarska) u Plovdivu (Bugarska), društvo Delid 28. svibnja 2015. podnijelo je zahtjev za potporu za ulaganja radi „kupnje opreme za poljoprivredno gospodarstvo za uzgoj peradi” u iznosu od 2 933 745 BGN (oko 1 500 000 eura) na temelju podmjere br. 4.1 „Ulaganja u poljoprivredna gospodarstva” mjere br. 4 „Ulaganja u materijalnu imovinu” programa ruralnog razvoja za razdoblje 2014. – 2020.

13 U prilog svojem zahtjevu društvo Delid navelo je da je uzgajalo patke u uzgajalištu u Manoleu (Bugarska), koje 15. svibnja 2014. uzelo u zakup od društva Business park Manole OOD, te da je namjeravalo ostvariti standardni rezultat u iznosu od 20 451,68 eura.

14 Nakon provjere koju je u travnju i svibnju 2016. u uzgajalištu provela direkcia „Protivodejstvie na izmamite” (Uprava za suzbijanje prijevara) DFZ-Razplaštatelne agencije (Uprava za plaćanja Državnog poljoprivrednog fonda, Bugarska), utvrđeno je da se u trenutku te provjere to gospodarstvo nije koristilo niti je bilo registrirano na ime društva Delid te se ondje nije nalazio nijedan komad peradi, s obzirom na to da su posljednji bili prodani 7. ožujka 2016. Provjera je osim toga pokazala da su, uz društvo Delid, druga dva društva koja su podnijela zahtjeve za potporu navela da su u istom uzgajalištu na temelju ugovorâ o zakupu uzgajala patke.

15 U tim je okolnostima izvršni direktor DPF-a odlukom od 10. srpnja 2018. odbio zahtjev za potporu koji je podnijelo društvo Delid jer nije ispunjavalo kriterije prihvatljivosti iz članka 8. Uredbe br. 9/2015.

16 Društvo Delid podnijelo je protiv te odluke tužbu pred Administrativenim sadom Plovdiv (Upravni sud u Plovdivu, Bugarska).

17 Presudom od 10. ožujka 2020. taj je sud odbio tu tužbu.

18 Društvo Delid podnijelo je žalbu u kasacijskom postupku pred Vrhovenim administrativenim sadom (Vrhovni upravni sud, Bugarska), sudom koji je uputio zahtjev.

19 Smatrajući da je za rješenje spora koji se pred njim vodi potrebno tumačenje odredaba Uredbe br. 1305/2013, Varhoven administrativen sad (Vrhovni upravni sud) odlučio je prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1. Je li u skladu s člankom 17. Uredbe br. 1305/2013 to da se nacionalnim propisom, kao što je članak 26. Uredbe br. 9/2015 – kojim se postavlja uvjet prihvatljivosti podnositelju zahtjeva koji traži potporu u okviru podmjere br. 4.1 ‚Ulaganja u poljoprivredna gospodarstva’ mjere ‚Ulaganja u materijalnu imovinu’ Programa za razvitie na selskite rayoni (program ruralnog razvoja) za razdoblje 2014. – 2020. – propisuje da se prije podnošenja zahtjeva za potporu mora dostaviti potvrda o registraciji poljoprivrednog gospodarstva za držanje životinja na ime podnositelja zahtjeva kao dokaz o obavljanju djelatnosti držanja životinja na poljoprivrednom

gospodarstvu kojim upravlja u smislu članka 4. Uredbe br. 1307/2013 ili je za potrebe ciljeva te uredbe dovoljno da dokaže da namjerava ishoditi potrebnu registraciju poljoprivrednog gospodarstva za držanje životinja na svoje ime?

2. Smatra li se da je uvjet iz nacionalnog propisa kao što je članak 8. stavak 1. točka 2. Uredbe [br. 9/2015] – prema kojem podnositelji zahtjeva moraju u trenutku podnošenja zahtjeva za potporu dokazati minimalan standardni rezultat predmetnog poljoprivrednog gospodarstva koji ne može biti manji od 8000 eura u protuvrijednosti u bugarskim levima – u skladu s ciljem financiranja u okviru mjere ‚Ulaganja u [fizičku] imovinu' u smislu članka 17. Uredbe br. 1305/2013, prioritetima Unije za ruralni razvoj na temelju članka 5. Uredbe br. 1305/2013 te pojmom ‚standardni rezultati gospodarstva' u smislu Uredbe Komisije (EZ) br. 1242/2008 od 8. prosinca 2008. o utvrđivanju tipologije Zajednice za poljoprivredna gospodarstva [(SL 2008., L 335, str. 3.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 3., svezak 41., str. 226.], koja je stavljena izvan snage?

3. Treba li u slučaju potvrdnog odgovora na drugo prethodno pitanje smatrati da novoregistrirane poljoprivrednike u trenutku podnošenja zahtjeva za potporu u okviru mjere ‚Ulaganja u materijalnu imovinu' treba isključiti iz financijske potpore predviđene Uredbom br. 1305/2013?"

Dopuštenost zahtjeva za prethodnu odluku

20 Izvršni direktor DPF-a i bugarska vlada osporavaju dopuštenost ovog zahtjeva za prethodnu odluku zbog toga što, kao prvo, on ne sadržava prikaz razloga koji su naveli sud koji je uputio zahtjev da se zapita o tumačenju ili valjanosti odredaba prava Unije kao ni pojašnjenje veze koja postoji između tih odredaba i nacionalnog zakonodavstva o kojem je riječ u glavnom postupku, kao drugo, odluka kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku temelji se na novim činjeničnim utvrđenjima koja nadležno upravno tijelo nije moglo ispitati te, kao treće, sud koji je uputio zahtjev trebao je slijediti pristup koji je već usvojio u drugim sličnim predmetima i donijeti odluku o meritumu, umjesto upućivanja Sudu zahtjeva za prethodnu odluku.

21 U tom pogledu valja podsjetiti na to da je, kao što to proizlazi iz ustaljene sudske prakse Suda, isključivo na nacionalnom sudu pred kojim se vodi postupak i koji mora preuzeti odgovornost za sudsku odluku koja će biti donesena da, uvažavajući posebnosti predmeta, ocijeni nužnost prethodne odluke za donošenje svoje presude i relevantnost pitanja koja postavlja Sudu, koja uživaju pretpostavku relevantnosti. Slijedom toga, ako se postavljeno pitanje odnosi na tumačenje ili valjanost pravila prava Unije, Sud je u načelu dužan odlučiti, osim ako je očito da traženo tumačenje nema nikakve veze s činjeničnim stanjem ili predmetom spora u glavnom postupku, ako je problem hipotetski ili ako Sud ne raspolaže činjeničnim i pravnim elementima potrebnima kako bi mogao dati koristan odgovor na navedeno pitanje (presuda od 5. svibnja 2022., Zagrebačka banka, C-567/20, EU:C:2022:352, t. 43. i navedena sudska praksa).

22 U ovom slučaju treba zaključiti da nije očito da traženo tumačenje, kad je riječ o pitanjima promatranima u cjelini, nema nikakve veze sa sporom u glavnom postupku ili da je izneseni problem hipotetske prirode, s obzirom na to da se prethodna pitanja odnose na tumačenje odredaba prava Unije, konkretnije, Uredbe br. 1305/2013.

23 Slijedom toga, ovaj je zahtjev za prethodnu odluku dopušten.

O prethodnim pitanjima

Prvo pitanje

24 Svojim prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti želi doznati treba li članak 17. Uredbe br. 1305/2013 tumačiti na način da mu se ne protivi nacionalni propis koji dodjelu potpore iz te odredbe uvjetuje time da podnositelj zahtjeva predoči potvrdu o registraciji uzgajališta koja glasi na njegovo ime.

25 U tom pogledu valja podsjetiti na to da države članice provode Uredbu br. 1305/2013 posredstvom svojih programa potpore ruralnom razvoju (presuda od 6. listopada 2021., Lauku atbalsta dienests (Potpore za pokretanje poslovanja u poljoprivrednom sektoru), C-119/20, EU:C:2021:817, t. 54.) te da im ta uredba daje mogućnost da usvoje skup mjera koje odgovaraju prioritetima Unije za ruralni razvoj (vidjeti u tom smislu presudu od 28. travnja 2022., Piltenes meži, C-251/21, EU:C:2022:311, t. 63.).

26 Svaka država članica trebala bi tako izraditi nacionalni program ruralnog razvoja za cijelo svoje državno područje, niz regionalnih programa ili istodobno, nacionalni program i niz regionalnih programa, pri čemu se tim programima provodi strategija kako bi se ostvarili prioriteti Unije za ruralni razvoj (presuda od 6. listopada 2021., Lauku atbalsta dienests (Potpore za pokretanje poslovanja u poljoprivrednom sektoru), C-119/20, EU:C:2021:817, t. 55.).

27 Iz toga slijedi da Uredba br. 1305/2013 ostavlja državama članicama marginu prosudbe u pogledu načina provedbe potpora koje su njome predviđene (presuda od 6. listopada 2021., Lauku atbalsta dienests (Potpore za pokretanje poslovanja u poljoprivrednom sektoru), C-119/20, EU:C:2021:817, t. 56.).

28 Ta margina prosudbe može se, među ostalim, odnositi na kriterije odabira projekata kako bi se osiguralo da se financijska sredstva namijenjena ruralnom razvoju koriste na najbolji mogući način i kako bi se mjere u okviru programâ ruralnog razvoja usmjerile u skladu s prioritetima Unije za ruralni razvoj te kako bi se zajamčilo jednako postupanje prema podnositeljima zahtjeva (presuda od 6. listopada 2021., Lauku atbalsta dienests (Potpore za pokretanje poslovanja u poljoprivrednom sektoru), C-119/20, EU:C:2021:817, t. 58.).

29 Navedena margina prosudbe može se odnositi i na oblikovanje nacionalnih programa ruralnog razvoja te na provedbu zahtjeva iz Uredbe br. 1305/2013, osobito u pogledu veličine poljoprivrednih gospodarstava koja ispunjavaju uvjete, kako je to navedeno u članku 19. stavku 2. trećem podstavku te uredbe, ili u pogledu iznosa potpora, kao što to proizlazi iz stavka 6. tog članka (presuda od 6. listopada 2021., Lauku atbalsta dienests (Potpore za pokretanje poslovanja u poljoprivrednom sektoru), C-119/20, EU:C:2021:817, t. 59.).

30 U ovom slučaju valja smatrati da je zahtjev predviđen nacionalnim propisom – prema kojem je dodjela potpore iz te odredbe uvjetovana time da podnositelj zahtjeva podnese potvrdu o registraciji uzgajališta koja glasi na njegovo ime – obuhvaćena marginom prosudbe kojom države članice raspolažu na temelju sudske prakse navedene u točkama 27. do 29. ove presude. Usto, navedenim se zahtjevom potiče provedba administrativnih provjera, u skladu s člankom 48. Provedbene uredbe br. 809/2014, te osigurava da se, u skladu s člankom 63. stavkom 2. točkom (a) Uredbe 2018/1046, djelovanja koja se financiraju iz proračuna provode na ispravan i djelotvoran način.

31 Uzimajući u obzir prethodna razmatranja, na prvo pitanje valja odgovoriti na način da članak 17. Uredbe br. 1305/2013 treba tumačiti tako da mu se ne protivi nacionalni propis koji dodjelu potpore iz te odredbe uvjetuje time da podnositelj zahtjeva predoči potvrdu o registraciji uzgajališta koja glasi na njegovo ime.

Drugo pitanje

32 Svojim drugim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti želi doznati treba li članak 17. Uredbe br. 1305/2013 tumačiti na način da mu se ne protivi nacionalni propis koji dodjelu potpore iz te odredbe uvjetuje time da podnositelj zahtjeva dokaže da u trenutku podnošenja zahtjeva standardni rezultat njegova poljoprivrednog gospodarstva iznosi najmanje 8000 eura.

33 Kako bi se odgovorilo na to pitanje, prije svega valja podsjetiti na to da, kao što to proizlazi iz sudske prakse navedene u točkama 27. i 28. ove presude, Uredba br. 1305/2013 ostavlja državama članicama marginu prosudbe u pogledu načina provedbe potpora koje su njome predviđene, a ta margina može se, među ostalim, odnositi na kriterije odabira projekata kako bi se osiguralo da se financijska sredstva namijenjena ruralnom razvoju koriste na najbolji mogući način.

34 Uvjet poput onoga o kojem je riječ u glavnom postupku – prema kojem podnositelj zahtjeva mora dokazati da u trenutku podnošenja zahtjeva standardni rezultat njegova poljoprivrednog gospodarstva iznosi najmanje 8000 eura – s obzirom na elemente spisa kojima Sud raspolaže u ovom predmetu, obuhvaćen je marginom prosudbe kojom države članice raspolažu u provedbi članka 17. Uredbe br. 1305/2013.

35 S obzirom na to, na drugo pitanje valja odgovoriti na način da članak 17. Uredbe br. 1305/2013 treba tumačiti tako da mu se ne protivi nacionalni propis koji dodjelu potpore iz te odredbe uvjetuje time da podnositelj zahtjeva dokaže da u trenutku podnošenja zahtjeva standardni rezultat njegova poljoprivrednog gospodarstva iznosi najmanje 8000 eura.

Treće pitanje

36 Svojim trećim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti želi doznati treba li članak 17. Uredbe br. 1305/2013 tumačiti na način da mu se ne protivi to da su iz mogućnosti korištenja potporama predviđenima tom odredbom isključeni poljoprivrednici koji su novoregistrirani u trenutku podnošenja zahtjeva.

37 U tom pogledu valja podsjetiti na to da opravdanost zahtjeva za prethodnu odluku nije u davanju savjetodavnih mišljenja o općenitim ili hipotetskim pitanjima, nego u bitnoj potrebi stvarnog rješenja spora o pravu Unije (presuda od 7. travnja 2022., Autonome Provinz Bozen, C-102/21 i C-103/21, EU:C:2022:272, t. 57. i navedena sudska praksa).

38 Međutim, u ovom slučaju iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje ne proizlazi da je potpora o kojoj je riječ u glavnom postupku društvu Delid bila uskraćena zbog toga što je to društvo u trenutku podnošenja činio novoregistrirani poljoprivrednik.

39 U tim okolnostima valja utvrditi da je treće pitanje hipotetsko i stoga nedopušteno.

Troškovi

40 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (sedmo vijeće) odlučuje:

1. **Članak 17. Uredbe (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1698/2005, kako je izmijenjena Uredbom (EU) 2017/2393 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2017.,**

   treba tumačiti na način da mu se:

   ne protivi nacionalni propis koji dodjelu potpore iz te odredbe uvjetuje time da podnositelj zahtjeva predoči potvrdu o registraciji uzgajališta koja glasi na njegovo ime.

2. **Članak 17. Uredbe br. 1305/2013, kako je izmijenjena Uredbom 2017/2393,**

   treba tumačiti na način da mu se:

   ne protivi nacionalni propis koji dodjelu potpore iz te odredbe uvjetuje time da podnositelj zahtjeva dokaže da u trenutku podnošenja zahtjeva standardni rezultat njegova poljoprivrednog gospodarstva iznosi najmanje 8000 eura.

Potpisi